

Uwagi ogólne

General notes

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

1 Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych.

1. Data in tables 1, 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households and homeless.

Dane BAEL od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

The LFS data since 2010 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.

2 Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work. **Economically active persons** include employed and unemployed persons:

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **employed persons** are persons who during the reference week:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

— performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,

— wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

— formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

— formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; ponadto w BAEL przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:

— within the reference week were not em-

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 4 na str. 142;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie;
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez

- employed,
- within 4 weeks (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2005-2009; see item 4 on page 142,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture;
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-ope-

- agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia** w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

5. Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacja dotyczy pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi

- ratives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment on a given day** as of 31st December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31st December** in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

5. Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

6. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which

zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 25.

9. Dane w tablicach 6 – 11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które

is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Data grouped according to sections and divisions were compiled using the enterprise method. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

9. Data in tables 6 – 11 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left

przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedniego.

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 czerwca 2004 r., (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1265, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek

work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31st December the previous year.

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promotion Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1265, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

2. The **registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons

budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1265, z późniejszymi zmianami)).

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning **Labour Fund** expenditures are given according to Law dated 20th April 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1265, with later amendments).

Work conditions

1. Information on **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated **equally to an accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip,
- during training within the scope of national self-defence,
- when performing tasks ordered by trade union organisations functioning at the employer's.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna dwóch stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pożytkiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budow-

2. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems - disrupting primary bodily functions - resulting in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, incorrect employee's action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injury have been grouped according to the EUROSTAT recommendation.

5. Incidence ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. To calculate the ratio, the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31st December, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Information on **persons exposed to physical health risk factors** is compiled on the basis of reports, wherein:

1) data concern persons employed by entities with the number of employees more than 9 persons, included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding: private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of

- lanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez: działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

7. Ocena ryzyka zawodowego to proces analizowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, związanego z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy.

8. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

9. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding: motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); "Education" (only tertiary education); "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities); "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31st December from the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 1000 paid employees.

7. Occupational risk assessment is the process of analysing and determining the acceptability of risk related to workplace hazards in the area of occupational health and safety.

8. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the physical health risk factors occurring in the work environment or the nature of performed work.

9. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (74). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartaly quarters					
	I	II	III	IV					
LUDNOŚĆ w tys.	1221	1167	1016	1008	1010	1008	1007	1006	POPULATION in thousands
Mężczyźni	604	575	491	487	488	487	486	486	Men
Kobiety	617	592	525	521	522	521	521	520	Women
Aktywni zawodowo	692	654	558	539	542	543	539	530	Economically active persons
mężczyźni	389	368	313	301	304	303	300	299	men
kobiety	303	286	245	237	238	240	239	231	women
Pracujący	609	588	519	507	498	516	511	505	Employed persons
mężczyźni	342	330	290	283	277	286	284	285	men
kobiety	267	258	228	225	221	230	227	220	women
Bezrobotni ^a	83	66	39	31	44	27	28	25	Unemployed persons ^a
mężczyźni	47	38	22	18	27	17	16	14	men
kobiety	36	28	16	13	17	10	13	11	women
Bierni zawodowo	529	514	458	469	468	465	468	476	Economically inactive persons
Mężczyźni	215	207	178	185	184	184	186	187	Men
Kobiety	314	306	280	284	284	281	282	289	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	56,7	56,0	54,9	53,5	53,7	53,9	53,5	52,7	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,4	64,0	63,7	61,8	62,3	62,2	61,7	61,5	men
kobiety	49,1	48,3	46,7	45,5	45,6	46,1	45,9	44,4	women
Miasta	55,0	52,9	52,8	53,1	53,6	54,1	52,5	52,1	Urban areas
Wieś	57,9	58,5	56,4	53,7	53,6	53,7	54,5	53,1	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,9	50,4	51,1	50,3	49,3	51,2	50,7	50,2	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,6	57,4	59,1	58,1	56,8	58,7	58,4	58,6	men
kobiety	43,3	43,6	43,4	43,2	42,3	44,1	43,6	42,3	women
Miasta	47,2	47,3	48,5	49,8	48,6	51,5	49,8	49,9	Urban areas
Wieś	52,0	52,8	52,9	50,7	49,9	51,0	51,5	50,4	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	12,0	10,1	7,0	5,8	8,1	5,0	5,2	4,7	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	12,1	10,3	7,0	6,0	8,9	5,6	5,3	4,7	men
kobiety	11,9	9,8	6,5	5,5	7,1	4,2	5,4	4,8	women
Miasta	14,3	10,7	8,1	5,9	9,7	5,4	5,1	3,9	Urban areas
Wieś	10,2	9,7	6,2	5,6	6,9	5,0	5,2	5,0	Rural areas

a Osoby w wieku 15—74 lata.

a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (75). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2018 R. – na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2018 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popu- lation	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaźnik zatrud- nienia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ploy- ment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
	w tys in thousands					w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	1006	530	505	25	476	52,7	50,2	4,7
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	694	510	485	25	185	73,5	69,9	4,9
15–24 lata	122	40	35	5	82	32,8	28,7	12,5
25–34	161	121	114	7	40	75,2	70,8	5,8
35–44	173	150	142	8	23	86,7	82,1	5,3
45–54	146	121	118	3	25	82,9	80,8	2,5
55 lat i więcej and more	405	97	96	2	307	24,0	23,7	2,1
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe Tertiary	215	166	161	5	49	77,2	74,9	3,0
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	248	148	143	5	101	59,7	57,7	3,4
Średnie ogólnokształcące General secondary	99	45	41	3	55	45,5	41,4	6,7
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	249	146	137	9	103	58,6	55,0	6,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	195	25	23	2	169	12,8	11,8	8,0

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący

Employment

TABLE 3 (76). **PRACUJĄCY**^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2017	2018	
				ogółem total	w tym kobiety of which females
O G Ó Ł E M	458414	465034	481247	484984	233354
TOTAL					
sektor publiczny public sector	97985	89708	90771	91859	61364
sektor prywatny private sector	360429	375326	390476	393125	171990
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture ^b , forestry and fishing	149706	149653	149670	149507	74673
Przemysł Industry	81539	80207	83253	83433	23521
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	69839	69380	72409	72307	21347
Budownictwo Construction	26596	24233	25662	27250	2605
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	59099	59996	62243	61608	33175
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	19376	19034	21189	21190	3812
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4715	5703	6299	6347	4145
Informacja i komunikacja Information and communication	2792	3327	4221	4152	1146
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6173	5484	5338	5317	3690
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	3402	3560	4139	4152	1966
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	8376	9713	10375	10827	5683
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	7779	9234	11530	11251	4810
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	20031	20871	20222	20405	13018
Edukacja Education	32698	31956	32507	32998	26278
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	27238	30217	31464	32367	25633
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3955	4056	4313	4339	2606
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4939	7790	8822	9841	6593

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 143.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 4 on page 143.

TABL. 4 (77). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
O G Ó Ł E M	2010	206808	204313	223	2090
T O T A L	2015	201990	199598	260	2007
	2017	211505	209272	#	1947
	2018	216182	214011	#	1862
sektor publiczny public sector		84815	84815	–	–
sektor prywatny private sector		131367	129196	#	1862
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1850	1743	–	24
Przemysł Industry		69965	69368	–	597
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		61627	61047	–	580
Budownictwo Construction		11370	11109	–	261
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		25889	25294	#	557
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7251	7113	–	135
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		3068	2991	–	77
Informacja i komunikacja Information and communication		1552	1546	–	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2518	2329	#	#
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2822	2814	–	8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2839	2790	–	49
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5656	5624	–	32
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		19408	19408	–	–
Edukacja Education		31620	31584	–	36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		26438	26370	–	68
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		3625	3622	–	#
Pozostała działalność usługowa Other service activities		280	275	–	5

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (78). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	233027	223981	236868	241530	202846	T O T A L
sektor publiczny	86705	79688	80728	81137	81137	public sector
sektor prywatny	146322	144294	156140	160393	121710	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1513	1578	1617	1714	1375	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł przetwórstwo przemysłowe	66157	62440	69732	71362	65997	Industry manufacturing
Budownictwo	19631	15825	15684	16449	10359	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	38264	34723	35324	36348	24022	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9146	9258	10065	10322	7117	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3374	3806	3903	3959	2677	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1303	1745	1915	1857	1419	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3061	2774	2718	2661	2218	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2943	2708	3210	3212	2632	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4659	4512	4452	4685	2511	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3556	4310	5984	6158	5442	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	19340	18937	18650	18479	18479	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	30405	29509	30145	30361	30054	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24634	24842	25844	26167	24986	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3322	3335	3525	3517	3397	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1720	3682	4100	4279	161	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (79). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 grudnia

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2010	190296	91089	14017	8698
TOTAL	2015	186011	92505	13587	9093
	2017	196326	96781	12946	8568
	2018	201333	99923	12678	8278
sektor publiczny public sector		78662	54097	6153	4401
sektor prywatny private sector		122671	45826	6525	3877
w tym z ogółem: of which of total:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1339	299	404	295
Przemysł Industry		67360	19166	2008	993
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		59208	17542	1839	928
Budownictwo Construction		10674	1095	435	116
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		24212	13407	1082	627
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		6965	835	148	48
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		2659	1830	332	236
Informacja i komunikacja Information and communication		1382	469	164	91
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2256	1743	73	55
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ		2574	1252	240	136
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2559	1597	231	151
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		5065	1838	559	379
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		18842	12095	566	349
Edukacja Education		27163	22051	4421	3312
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		24907	20190	1463	1072
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		3114	1876	508	395
Pozostała działalność usługowa Other service activities		262	180	13	7

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Including seasonal and temporary paid employees

TABL. 7 (80). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
 HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych persons returning from child-care leaves	
OGÓŁEM	2010	42143	15363	5061	23072	599	22,3
TOTAL	2015	37109	15074	4887	23260	223	20,2
	2017	43419	18220	5890	26852	238	22,9
	2018	42334	17408	5141	26228	270	21,6
sektor publiczny public sector		9648	6306	1084	6680	89	12,3
sektor prywatny private sector		32686	11102	4057	19548	181	27,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		262	42	43	185	–	20,2
Przemysł Industry		14917	4164	1745	9822	54	22,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		13770	3928	1663	9089	53	23,8
Budownictwo Construction		3871	233	618	2037	5	37,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		6565	3540	1029	3700	72	28,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2381	169	71	1430	#	35,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		848	525	94	401	11	32,7
Informacja i komunikacja Information and communication		218	70	35	116	#	14,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		260	209	38	154	6	11,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ		635	246	47	510	4	24,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		687	378	115	351	10	28,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		2639	1056	174	1417	#	54,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		2940	1886	325	2172	36	15,7
Edukacja Education		2804	2304	230	1800	31	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2871	2313	499	1839	34	11,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		363	229	52	252	#	11,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities		73	44	26	42	–	32,4

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 8 (81). **ZWOLNIENIA Z PRACY**^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych taking child- care	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez praco- wnika by em- ployee			
OGÓŁEM	2010	38257	13522	5326	2515	1365	682	20,2
TOTAL	2015	34002	12305	5873	2879	2367	374	18,4
	2017	36460	14099	2830	3867	3512	362	19,2
	2018	37443	14807	2302	3921	3282	347	19,0
sektor publiczny public sector		8746	5512	409	428	2062	124	11,1
sektor prywatny private sector		28697	9295	1893	3493	1220	223	24,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		239	49	9	16	23	–	18,4
Przemysł Industry		13273	3409	963	1663	924	79	20,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		12169	3144	881	1552	718	77	21,0
Budownictwo Construction		3465	219	123	260	85	6	33,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5485	2903	431	802	139	85	23,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2066	171	69	199	62	8	30,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		753	493	38	128	19	8	29,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 8 (81). **ZWOLNIENIA Z PRACY**^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych taking child- care	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez praco- wnika by em- ployee			
Informacja i komunikacja Information and communication	295	87	35	77	10	7	19,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	328	256	13	44	54	13	14,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	600	217	31	24	72	#	23,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	498	267	19	75	36	7	20,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	2392	924	173	169	66	#	49,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security ^Δ	2654	1664	114	93	459	51	14,0
Edukacja Education	2491	1976	199	106	640	31	9,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2480	1917	72	239	615	45	10,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	391	236	12	19	76	4	12,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	33	19	#	7	#	-	14,7

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 9 (82). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
 THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers				
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general second-ary	zasadni- czych zawo- dowych basic voca- tional	
OGÓŁEM	2010	4106	1817	1535	1130	556	885
TOTAL	2015	3345	1272	1567	833	359	586
	2017	4100	1732	1675	1055	495	875
	2018	2817	1369	1181	619	369	648
sektor publiczny public sector		792	549	521	124	100	47
sektor prywatny private sector		2025	820	660	495	269	601
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		29	4	15	12	#	#
Przemysł Industry		1003	315	299	300	125	279
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		948	290	271	291	119	267
Budownictwo Construction		258	31	76	42	15	125
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		451	247	99	114	97	141
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		28	#	3	10	5	10
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		49	28	6	11	13	19
Informacja i komunikacja Information and communication		18	7	12	5	–	#
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		34	28	24	#	#	#
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ		24	13	17	–	#	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		50	28	39	#	6	#
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		26	12	7	4	4	11
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		269	191	182	36	41	10
Edukacja Education		131	109	95	20	9	7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		390	312	277	52	40	21
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		34	24	19	6	6	#
Pozostała działalność usługowa Other service activities		23	19	#	#	#	#

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABLE 10 (83). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2018 R.**
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost-ka- ch o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	1,8	0,2	1,3	18,5	9,5	8,8	4,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	0,0	–	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Przemysł Industry	0,7	0,1	0,5	3,8	2,8	1,4	1,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	0,0	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	0,7	0,1	0,5	3,6	2,7	1,2	1,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ	–	–	–	0,0	0,0	0,0	0,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	0,0	–	0,0	0,2	0,1	0,2	0,1
Budownictwo Construction	0,2	0,1	0,2	2,5	0,9	0,8	0,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	0,2	–	0,2	5,2	2,5	3,3	1,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	0,2	–	0,1	0,7	0,3	0,5	0,1

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 10 (83). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2018 R. (dok.)
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	0,0	–	0,0	1,6	0,2	1,1	0,0
Informacja i komunikacja Information and communication	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	0,1	–	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	0,0	–	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	0,0	0,0	0,0	0,7	0,2	0,2	0,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	0,1	0,0	0,1	0,4	0,3	0,2	0,2
Edukacja Education	0,0	0,0	0,0	1,4	1,1	0,4	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	0,2	0,0	0,2	0,5	0,3	0,2	0,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities	–	–	–	0,5	0,2	0,0	–

a W ciągu roku.

a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	82141	66131	46570	44118	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	41199	32687	24225	23233	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	20450	13112	7600	6839	previously not employed
absolwenci ^a	5582	3734	2096	1893	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	16733	17561	11972	11284	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących					
zakładu pracy	1608	3247	2121	1807	terminated for company reasons
długotrwałe bezrobotni ^b	41464	37123	24304	22275	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	13693	8974	7497	7350	possessing benefit rights
posiadający co najmniej					
jedno dziecko do 6 roku życia	.	9719	8473	8345	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	3977	4191	3043	2781	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^c w %	15,2	12,5	8,8	8,3	Registered unemployment rate^c in %
Oferty pracy	432	756	1228	1156	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 145.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. c See general notes, item 2 on page 145.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy

TABL. 12 (85). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	125030	99476	87225	75011	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	60238	47146	41968	36117	women
dotychczas niepracujący	22348	21383	15914	12726	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących					
zakładu pracy	431	4561	3224	2490	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	126708	108779	97781	77463	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	60927	51040	46682	37109	women
z tytułu podjęcia pracy	49598	51117	46069	39562	received jobs

a W ciągu roku. a During the year.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	82141	41199	66131	32687	46570	24225	44118	23233
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	18280	9403	11463	5762	6546	3491	5996	3241
25–34	25623	14358	19351	10979	13848	8559	13092	8243
35–44	14888	7861	13713	7248	10649	5991	10335	5940
45–54	15722	7391	11428	5398	8014	3922	7549	3667
55 lat i więcej and more	7628	2186	10176	3300	7513	2262	7146	2142
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	10906	7502	10449	7187	7813	5496	7519	5358
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	20434	10919	16643	8858	11502	6508	10945	6254
Średnie ogólnokształcące General secondary	9235	6242	7084	4555	5003	3286	4908	3205
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	23662	9275	18221	6825	12668	5122	11836	4783
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	17904	7261	13734	5262	9584	3813	8910	3633

TABL. 13 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	25329	11030	19874	8530	14995	6657	13022	5675
3– 6	15426	8053	10372	5322	7561	3958	7085	3729
6–12	16159	8324	11193	5667	7475	3900	7816	4118
12–24	13861	7181	9790	5012	7014	4087	7073	4072
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	11366	6611	14902	8156	9525	5623	9122	5639
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b								
Bez stażu pracy No work seniority	20450	11561	13112	7141	7600	4368	6839	3944
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	12435	6932	12235	6697	9262	5308	8975	5204
1– 5	17965	8660	14694	7429	11312	6235	11190	6311
5–10	10565	5226	9347	4598	7070	3760	6798	3617
10–20	11137	5461	8935	4141	6499	3016	6031	2812
20–30	7526	2815	5805	2132	3656	1245	3229	1112
powyżej 30 lat more than 30 years	2063	544	2003	549	1171	293	1056	233

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. wśród bezrobotnych było 10845 osób (w tym 3904 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31st December 2018 among the unemployed were 10845 persons (of which 3904 women) aged 50 and more. S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 14 (87). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**^a
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2768	2074	2484	2021	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1741	1207	1479	1183	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3674	1778	2441	1654	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1859	1055	1409	917	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	24649	14802	11458	8992	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	15228	9202	7602	5657	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1331	1333	990	565	Started a social useful works
w tym kobiety	850	895	584	297	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	39413	36449	41601	35097	Number of submitted job offers

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15 (88). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**^a
 EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	427,3	301,9	345,0	266,3	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	132,4	104,4	87,1	79,7	29,9	Unemployment benefits
Szkolenia	9,5	7,0	6,8	4,7	1,7	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	103,1	57,4	58,6	42,6	16,0	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	19,5	11,8	20,4	13,4	5,0	Public works
Prace interwencyjne	11,0	9,0	13,1	11,8	4,4	Interventional works
Stypendia za okres stażu	124,6	79,7	75,9	57,6	21,6	Scholarships for intership period

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 146.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 3 on page 146.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem - niezdolni do pracy ^b Of total number - persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkie m with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2010	2231	15	12	2204	24	579	1478	TOTAL
	2015	2010	12	15	1983	27	617	1288	
	2017	2190	8	20	2162	27	712	1386	
	2018	2098	5	13	2080	42	719	1184	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		18	–	–	18	–	3	13	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		874	2	11	861	16	272	569	Industry
górnictwo i wydobywanie		26	–	–	26	1	10	15	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		790	2	11	777	15	242	518	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		18	–	–	18	–	3	15	electricity, gas, steam and air condition- ing supply ^Δ water supply;
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ		40	–	–	40	–	17	21	sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		123	1	1	121	3	29	87	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		253	2	–	251	3	113	129	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		92	–	–	92	1	32	59	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		19	–	–	19	–	10	9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		17	–	–	17	–	8	9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		11	–	–	11	–	4	6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		16	–	–	16	–	8	8	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6	–	–	6	–	3	3	Professional, scientific and technical activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

TABL. 16 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem - niezdolni do pracy ^b Of total number - persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkie m with other effect	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more		
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	51	–	1	50	–	22	28	Administrative and support service activities ^Δ	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	83	–	–	83	1	27	52	Public administration and defence; compulsory social security	
Edukacja	135	–	–	135	5	61	64	Education	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	367	–	–	367	12	111	132	Human health and social work activities	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17	–	–	17	–	9	8	Arts, entertainment and recreation	
Pozostała działalność usługowa	16	–	–	16	1	7	8	Other service activities	
NA 1000 PRACUJĄCYCH^c (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS ^c (accident rate)									
O G Ó Ł E M	2010	7,5	0,1	0,0	7,4	0,1	1,9	5,0	T O T A L
	2015	6,4	0,0	0,0	6,3	0,1	2,0	4,1	
	2017	6,6	0,0	0,1	6,5	0,1	2,2	4,2	
	2018	6,2	0,0	0,0	6,2	0,1	2,1	3,5	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6,7	–	–	6,7	–	1,1	4,8	Agriculture, forestry and fishing	
Przemysł	10,5	0,0	0,1	10,3	0,2	3,3	6,8	Industry	
górnictwo i wydobywanie	9,6	–	–	9,6	0,4	3,7	5,5	mining and quarrying	
przetwórstwo przemysłowe	10,9	–	0,2	10,7	0,2	3,3	7,2	manufacturing	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,0	–	–	5,0	–	0,8	4,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	8,6	–	–	8,6	–	3,7	4,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych. c W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents. c The number of employed persons does not include the civilian employees of the budgetary units conducting activity within the national defence and public safety.

TABL. 16 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem - niezdolni do pracy ^b Of total number - persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkiem with other effect	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more	

NA 1000 PRACUJĄCYCH^c (wskaźnik wypadkowości) (dok.)

PER 1000 EMPLOYED PERSONS^c (accident rate) (cont.)

Budownictwo	4,7	0,0	0,0	4,6	0,1	1,1	3,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4,1	0,0	-	4,1	0,1	1,8	2,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	4,3	-	-	4,3	0,1	1,5	2,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,0	-	-	3,0	-	1,6	1,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4,1	-	-	4,1	-	1,9	2,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,1	-	-	2,1	-	0,8	1,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3,9	-	-	3,9	-	1,9	1,9	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,6	-	-	0,6	-	0,3	0,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4,5	-	0,1	4,4	-	1,9	2,5	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4,1	-	-	4,1	0,1	1,3	2,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4,1	-	-	4,1	0,2	1,9	2,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	11,5	-	-	11,5	0,4	3,5	4,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,9	-	-	3,9	-	2,1	1,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1,7	-	-	1,7	0,1	0,8	0,9	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych. c W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents. c The number of employed persons does not include the civilian employees of the budgetary units conducting activity within the national defence and public safety.

TABL. 17 (90). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODES OF INJURIES									
OGÓŁEM	2010	2231	10	1021	919	201	286	97	249
TOTAL	2015	2010	19	807	714	126	287	74	311
	2017	2190	24	835	743	140	240	115	421
	2018	2098	18	874	790	123	253	92	367
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		57	–	25	24	4	8	1	10
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals									
w tym z preparatami chemicznymi		19	–	10	9	1	2	–	5
of which with chemicals									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		1	–	–	–	1	–	–	–
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt		566	3	196	175	29	71	38	83
Horizontal or vertical impact with or against a stationary object									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		435	4	246	221	31	57	23	18
Struck by object in motion, collision with									
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt		183	2	99	88	15	28	12	8
falling object									
obracający się, poruszający się lub transportowany obiekt, włączając pojazdy		72	–	44	43	8	9	3	1
moving or transported object									

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17 (90). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (cd.)CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing				
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent w tym kontakt z przedmiotem ostrym of which contact with sharp material agent	420	2	174	161	21	47	3	131
Uwięzienie, zmiżdżenie Trapped, crushed, etc.	165	2	101	95	13	22	6	8
Obciążenie psychiczne lub fizyczne Physical or mental stress w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego of which physical stress on the musculoskeletal system	412	6	126	112	24	43	17	98
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia Bite, kick, etc. (human or animal)	40	1	5	1	-	4	4	19
Pozostałe Other	1	-	1	1	-	-	-	-

^a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17 (90). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**

CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowo- tna i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2010	4334	22	2128	1867	413	563	181	419
TOTAL	2015	3865	39	1741	1550	244	558	125	488
	2017	4362	49	1952	1763	324	461	180	645
	2018	4035	29	1918	1740	246	465	142	559
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		280	3	159	140	19	28	12	21
Inappropriate condition of material objects/agents									
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy work		154	1	92	85	16	12	2	13
stanowiska pracy workstation		183	–	99	92	15	21	1	13
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika		303	2	186	171	23	36	4	35
Absence or inappropriate use of material objects/agents									
Nieuzywanie sprzętu ochronnego przez pracownika		73	–	47	45	5	13	–	3
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika		270	–	157	143	18	44	4	17
Employee's inappropriate wilful action									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^p		55	–	27	23	2	10	–	6
Employee's inappropriate mental and physical condition ^p									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		2567	22	1093	986	143	289	114	423
Employee's incorrect action									
Inne		150	1	58	55	5	12	5	28
Other									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse, etc.

TABL. 18 (91). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM	897	760	652	591	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	14	2	4	4	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Contact-modes of injuries:
upadek osób	471	400	371	309	persons falling
uderzenie lub przygniecenie					persons hit or crushed
przez spadające przedmioty	56	56	40	37	by falling objects
przejechanie, uderzenie,					persons run over, hit or caught
pochwycenie przez środki					by moving means
transportu w ruchu	28	17	6	5	of transport
pochwycenie, uderzenie					persons caught or hit
przez części ruchome					by moving parts of machi-
maszyn i urządzeń	118	101	86	82	inery and equipment
uderzenie, przygniecenie,					persons hit, crushed or bitten
pogryzienie przez zwierzęta	90	63	51	42	by animals
działanie skrajnych temperatur	6	3	4	2	impact of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych	–	1	1	–	impact of harmful materials
inne wydarzenia	128	119	93	114	other contact-modes

a Z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania.

Ź r ó d ł o: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a For which one-off compensations were granted.

S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (92). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a

Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zagrożenie Risks arising from							
		Ogółem Grand total		związane ze środowiskiem pracy work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
		na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
OGÓŁEM	2010	109,9	86,8	73,7	55,4	22,7	21,2	13,5	10,2
TOTAL	2015	99,6	78,2	68,6	53,6	19,4	17,8	11,7	6,7
	2017	93,7	72,2	63,0	46,1	21,1	18,5	9,6	7,6
	2018	81,4	66,1	55,7	42,7	19,4	18,2	6,4	5,2
sektor publiczny public sector		79,5	73,2	23,7	18,5	50,0	49,8	5,8	5,0
sektor prywatny private sector		82,0	64,1	64,8	49,6	10,6	9,2	6,5	5,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		68,5	24,9	63,1	21,8	2,3	–	3,1	3,1
Agriculture, forestry and fishing									
Przemysł Industry		121,8	97,7	98,0	77,7	13,4	11,3	10,4	8,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		73,6	59,9	51,6	40,2	18,6	16,3	3,4	3,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		130,7	104,0	108,0	85,5	12,8	10,4	9,9	8,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		93,2	93,2	39,6	39,6	25,6	25,6	28,1	28,1
electricity, gas, steam and air condi- tioning supply ^Δ									
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		43,0	30,1	27,3	16,7	8,8	8,8	6,9	4,6
water supply; sewerage, waste management and remediation activities									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 147.

^a Employees listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given workstation; data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 6 on page 147.

TABL. 19 (92). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Risks arising from					
			związane ze środowiskiem pracy work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
Budownictwo Construction	80,5	54,0	42,0	16,6	35,7	35,4	2,8	1,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	8,3	6,8	4,5	3,7	0,9	0,9	2,9	2,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	147,2	145,7	3,5	3,5	140,2	139,3	3,6	3,0
Informacja i komunikacja Information and communication	–	–	–	–	–	–	–	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	79,2	50,7	68,6	50,7	–	–	10,6	–
Edukacja Education	1,6	1,6	1,6	1,6	–	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	6,4	5,6	1,9	1,1	4,5	4,5	–	–

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 147.

^a Employees listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given workstation; data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 6 on page 147.

TABL. 20 (93). ZATRUDNIENI^a NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^b W 2018 R.

EMPLOYEES^a AT WORKSTATIONS ASSESSED FOR OCCUPATIONAL RISK^b IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Prze- prowadzenie oceny ryzyka zawodo- wego Evaluation of occupa- tional risk	Wyeliminow- anie lub ograniczenie ryzyka zawodowego Elimination or reduction of occupational risk	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk		
			techniczne technical	organiza- cyjne organiza- tional	ochrony indywidual- nej individuality protection
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey					
OGÓŁEM TOTAL	281,9	174,2	42,6	63,5	131,7
sektor publiczny public sector	180,8	96,5	13,0	30,4	84,3
sektor prywatny private sector	310,7	196,4	51,1	72,9	145,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	99,7	257,0	46,0	14,0	200,9
Przemysł Industry	315,3	213,6	63,0	71,3	168,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	258,3	129,0	23,9	23,9	110,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	330,3	217,0	58,7	67,1	168,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,5	297,6	214,8	228,3	284,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	320,5	139,0	14,7	20,8	111,2
Budownictwo Construction	324,9	210,0	37,8	52,0	186,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	285,7	153,3	20,3	94,0	66,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	171,1	131,1	24,3	24,4	105,8
Informacja i komunikacja Information and communication	243,3	56,1	37,2	16,8	18,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	725,5	392,2	196,1	196,1	392,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	329,5	29,6	–	29,6	–
Edukacja Education	88,0	–	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	220,8	88,3	12,3	39,1	82,3

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 147. b Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 148.

a Data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 6 on page 147. b See general notes, item 7 on page 148.

TABL. 21 (94). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thousand employees		
O G Ó Ł E M	2010	80	32,4	T O T A L
	2015	86	35,9	
	2017	96	38,5	
	2018	95	37,0	
Pylice płuc		35	13,6	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		2	0,8	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Astma oskrzelowa		3	1,2	Bronchial asthma
Zewnętrzno pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		1	0,4	Extrinsic allergic alveolitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		15	5,8	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		5	1,9	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry		7	2,7	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		2	0,8	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		7	2,7	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		3	1,2	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type
Zespół wibracyjny				Vibration syndrome
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		13	5,1	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (95). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 grudnia

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR EXPOSURE TO PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS AT WORK

As of 15th December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżyw- cze Other nutrition	Dodatki pienięż- ne Special pay	Skróco- ny czas pracy Short- time work	Dodat- kowe urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczegól- nych warun- kach ^b Entitlements arising from work in special conditions ^b
OGÓŁEM	2010	17516	35679	2115	14331	1165	4085	554
TOTAL	2015	16525	20945	2135	10468	617	1991	269
	2017	16104	17125	1009	10673	442	1135	368
	2018	16510	19661	1054	10663	487	1090	417
sektor publiczny public sector		3563	4018	183	4411	212	954	305
sektor prywatny private sector		12947	15643	871	6252	275	136	112
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		371	421	27	–	1	3	–
Przemysł Industry		13225	15398	888	9398	416	257	169
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1176	1236	–	944	–	–	33
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		9983	12492	616	6710	397	241	64
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply ^Δ		1086	1039	76	1293	11	6	72
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ		980	631	196	451	8	10	–
Budownictwo Construction		1106	1271	106	71	2	4	1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		248	486	22	18	9	1	1
Transport i gospodarka magazynowa ^Δ Transportation and storage		1221	928	11	815	–	785	124
Informacja i komunikacja Information and communication		16	–	–	79	–	–	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ		279	268	–	145	13	13	–
Edukacja Education		–	–	–	137	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		44	889	–	–	45	27	122

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 147. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 147. ^b Or particular character.